

Indult BÉTSBÖL Szombatom 3. Már. 1787.

A' 17- Levélben félben szakasztott F. Rendelésnek
további leírása.

A' Vármegyék' tudósításáról. Minthogy a' bé-
adott végezésékből azt lehet kinézni, hogy né-
mely Vármegyék még párt. gyűléseket tartottanak;
azért ezen hibás és a' már behozott kegyelmes rende-
lések ellen való tselekedet keményen és végképpen meg-
tiltatik: A' Vice-Iszpányak pedig hivataljoknak el-
vesztése alatt koteleztetnek; hogy semmi Vármegye
közönfeges, -gyűlésének szöllő Levelet; vagy instán-
tziát elne vegyenek; hanem azt az adandonak legot-
tan vizsgálva adván, minden válasznélkül borsáflák.
A' Vármegyékrol küldendő Tudósításokis, nem a'
Vármegye közönfeges neve alatt (mint hogy már
ennek gyűlése többé nem létszen-) hanem az első

Vice-Ispány, vagy annak jelen nem-létében a' 2-dik Vice-Ispány neve és alirása alatt tétetessenek. E' lézen a' finormérték a' Törvényes dolgokban is midőn a' Törvényestek tudósittatnak. — 5) A' Vármegyéknél folyt és előfordult dolgokról, a' kiadott modszerént készitetett Laistram, a' Vice-Ispány által a' Fő-Ispálynak hétről hétre által adatik; ki ezt megvizsgálván, ujjonnan a' Vármegyének vizsgálja küldi. — 6) Hogy a' közönséges adófizető nép az adónak közönséges felosztarásakor, a' nyomottatás és más költségek terhe alól ment lehessen, kegyelmesen rendelni méltoztatott ő Felfőge, hogy az ilyen adófizetések felosztását, mellyet a' Vice-Ispány a' Szolgabirokkal dolgozikki, a' közönséges Házban kiki szabadon megnézhesse, hogy így az ollyatának, kik több fizetésnek nyomattatása alatt gondolják magokat mint kének, ebből megtudhassák, és panaszzaikat kiöthessék. Nevezetesen a' Község Prokátorának a' Fiskusnak ennek megnézése mindenkor megengedtesse, hogy így az Adózetők' nyomottatása minden utan modan eltávoztathassék, és a' Fiskálisnak is idejé legyen és modja az efféléknek idején koránt való orvoslásokra. 7) A' *Kiadott Parantsolatok' kihirdetéséről.* Minthogy a' Tiszt-viselésnek kiváltképpen az a' Lelke, hogy a' Vármegyéktől a' Szolgabiráknak az a' szerént való élésre kiadott parantsolatok, mind edgy szálíg be-töltessenek, minden Nemes Vármeyék újra költeloztetnek, arra, hogy azonkívül, hogy minden járkáló parantsolatokat, Currenseket, az egyformaság kedvéért a' Vice-Ispány jóvá való hagyásával a' Notárius készítse el, és azok a' meruletkben fekvő minden Hellyekben mindeneknek illendő tudokra adassanak: a' parantsolatok ki-hirdetéseor, a' Helység Birája vagy Nótárius a' Currensnek alá

irjon, hogy az ő nállokis közönségessé tétetett, és a' parantsolatok a' Szolga-Birákhöz azután ugy kuldeffenek vizsza. Azok a' parantsolatok pedig a' melylyek a' szüntelen való rendtartásra, és finor mértékre szolgálnak még a' Helység jegyző Könyveibeis bé-irataffának; a' más-félék pedig tsak illendöképpen tétetffenek közönségessé; azt, a' mi a' dolgoknak ez, vagy amaz nemére tartozik; a' Vice-Ispány gondja leszsz meg-határozni, és azt az ilyen mindenféle meü parantsolatokban is meg kell jelenteni. De minthogy a' Vármegye Gyűlései, a' mellyekben a' Földes-Uraffágok a' kihirdetéseffre való dolgokat meg-tudhatták, meg-szuntek: ennek-utánna tsupán tsak a' Földes-Uraffágoknak minden Vármegyében egy különös Currens küldetik, a' mellyet egygyik Földes Ura' máfiknak a' Szomszédffág szerént által fog kuldeni, mind a' meg-tudás, mind a' jegyző Könyvbe lejendő bé-irás kedvéért; a' Föl. Uraffágok pedig a' parantsolatokat ne tsak magok toltsek-bé; hanem arra is vigyázzanak, hogy azok az ő Alattak valókról is mind egy tseppig bé-teljesitteffenek. Ezen kívül; mikor a' fő Helylyek szükségesnek lenni találják, és nyilván meg-parantsolják; olyankor a' Nép előtt közönségessé tétetendő Parantsolatok, a' Templomba, a' Katéd-rából a' Közlég előtt el-olvastaffának, és a' Papok az el olvasás után a' ki hirdetett és a' tovább kulden-dő parantsolatokat fel és meg-jegyezzék. Az olyan parantsolatok, a' mellyek egy ki-szabott és igazgató rendeléseket foglalnak magokban, és a' mellyeket az egész Országban közönségessé kell tenai, a' F.-K. H. T. Tanátsnál, mint igazgató Széknél ki-nyom-tattatnak, és az Uralkodó nyelven mindenuvé ki-adat-tatnak; és azokat a' Szolga-Biró vagy a' Vice-Ispány is; mikor az alattok való Helylyeket körül járják

magokkal el-vizsik, és az Helyfégeknél vagy más Székeknél meg-nézik, ha a' ki-adott parantsolatok, rend szerént közönségesfé tételnek é, a' jegyző könyvben bé-iratnak é, és be-telyesítettnek é? És ez egy fő kötelességek leszfz az alattok fekvő Helyeker körül járó Vármegye Tisztyeinek.

8) *A' Német nyelvre nézve*, ez az ő Felfégek fozzor meg-mondott nyilvánfagos akaratytya, hogy a' Vármegyék, a' mint már ennék a' mult eszt. I. Nov. fogva így kellett lenni, mától-fogva, minden tudósítáfokat, mind a' F. K. H. T. Tanátshoz, mind a' Kir. Biztosfokhoz Németül irjanak meg. (*A' többit maskor*).

Elegyes Tudósítáfok.

Harfagnak a' gyáfzos Trombiták! — gyűl öfzve a' Nemes Magyar Királyi-testörző vitézek' ferege! — jönek a' Német és Lengyel Gárdák' kirendelt tagjai! — Sorban állanak a' hadi tüzzel utolsó áldozatot tenni kívánó Lengyel Huszárok! todúl a' fokóság! — mi az oka? — Halotunk van! A' Nemes M. K. Testörző vitézi Seregnek edgy 27 esztendok alatt F. Királyt híven szolgált tagja Hadnagy *Légút János* Ur, minekutánna 3 napogig nehéz lélekzettel-élt volna, a' múlt kedden reggel nagy szivszorítáfok közé esvén; bémegyén szomszéd Pajtásllához, hogy eretvágó Borbélyért küldenének — de késore — metr minekelötte a' Barbély elérkezett volna, az egélz világnak élet erét vágó Kirurgusfa a' Halál betopponván, minden nyavallyáiból kigyogyította. Ezen bémunyot szemü nemes Királyi volt Testörző, ezen Nemes feregnek első felállittatáfakor 1760-dikban, virágzó életének 23-dik esztendejében lépven ezen vitézi feregbe, szive alá kötött Testörzői Kardját 27 esztendok alatt ditséretelenen viselte; és a' maga Tiszti-

társaitól valamin közönségesen kedveltetett, úgy most minyájon sajnálják hirtelen halálát. — Ha valaki a halotti pompában gyonyörködnek, annak edgy N. M. Testorzo vitéznek halotti tisztességén kellene megjelenni, hogy vallaná meg, hogy még olyan halotti pompát soha sem szemlélt. Az egész N. M. Testorzo fereg tiszta Uniformisban állki. 8-an viszik Koporsóját, 8-an Fákjék mellett égő tziperét a Templomba. A Német és Lengyel Gárdák bizonyos személyeket rendelnek kéférokül, és minekutánna a testet a Templomban letették. a Pap a maga utolsó tziperemoniáit elvégzette, a fegyveresen fort állótt Márs fiai háram tuzet szoktanak adni. E' szerént adaték meg Hadnagy Légát János Ur meghidegedett testének is utolsó tzipetele, kinek mi ezt írjuk Koporsójára:

Itt nyugszik edgy Halál hirtelen Prédája

Kivólt Királyának Testorzo stráfája Cluj

Hadnagy Legát János, kifutván Pallyáját,

Nyugodgyék mig nyeri menyben Koronáját.

— Az a jóvasló tanáts: hogy a Budai Hustnemeyó Barátok' Temploma Közönséges játéknézó házzá és a' mellette lévő Klastrom mulató helyé, tfináltassék, s' F. Monárkha általis nem t'ak helyben hagyatott, hanem kegyelmesen porantsolnis méltoztatott, hogy az annak isinálására kivántató pénzt u. m. 28 ezer 362 for. a' F. Királyi Kintstár, bizonyos feltételek alatt, a' Budai városi Tanátsnak adjonki; a' közelebb lévő Kamara jószágaiból pedig épültre való dolgok szolgáltassanak.

A' Pesthi Loger 12 Augusta rendeltetett. — A' Budai Királyi Kastélyban olly szüntelen való ujjtáfok esnek, mellyek nagy vendégekre mutatnak. — A' Magyar Országai Fő-Papság között rövid idő alatt nagy változások fognak esni; a' Püspökségek megfo-

kasíttatnak, és 3 fő Püspökségek állíttatnak-fel. — A' Káptalanak mind megváltoznak. — Valamint Bétsben, ugy Pofonybanis a' játéknéző helyek Felséges Urunknak kegyelmes engedelme'bol nyitvavagynak, s'ugy is léfznek egészfszen zöld-tsötörtökig, és a' böjti napokban szép énekes játékokkal mulatja magát a' Közönség. — A' Tseh Orzági Vár Ples tökéletesen elkészült, melyben 10 ezer fegyveres nepre való Kafzárma vagyon, és már a' *Kinszki Ulrik* Hadiferge parantsolatoris vett, hogy mihélyt a' Tavasfz kinyilik legottan ezen várba költözzék. — A' nagy dolgok mind álortza alatt feküsznek, és megnémúltak, femmi bizonyost nem tudhatunk, tsak a' környül állások héjjazatjántapogatunk mindaddig, valamig a' dolgok magok megnem szollalnak. Hertzeg *Gallitzint* nem régiben magához hivatván a' Monárkha, két egész oráig beszéllet vele titkon; ki Ofellégétol lett elválása után 2 orával, edgy sebes Követet küldé Muszka Országfelé, és a' mondatik, hogy a' múlt héten 3 nap alatt két Követ olly Sebesléggel jött Konstantzinápolyból Bétsbe, hogy az edgyre 4-ed nap alatt megérkezett. — A' ma békesléget szerető nagy Lelku Frantzia Minister *Versenes*, ki már a' Mennyei utrais elkészítettett vala, már meggyógyúlt. — A' Muszka és a' Frantzia között kötött kereskedésbéli Frigy már tökéletes véget ért; és azon 4 Muszka Ministerek, kik ezen Frigy Levélnek magokat alájja írták, a' Frantzia Királytól, edgy edgy maga lépét vifelo Briliántal kirakott arany orával, és 120 Sterlingel ajándékoztattak meg. — A' Frantzia Orzági halalos büntetést mondó törvények szükséges megjobbitására láfluk e' következendo példátskát: „Ennekelőtte edgy néhány esztendokkal *Mittelbronban* Loteringiában meglopardik edgy gazdag Sidó, mellyet 70 da-
 való

való gyanus Lakosokra fogván, a' Parlamentum által megerősített ítélet szerénnt 4-et felakasztának 3-mat pedig Gájakra küldének. Edgy néhány hetekkel ennekelotte edgy *Hannikel* nevű Tolvaj megfogottatván Sultzban, megvallá, hogy ezen tolvajságot ő tselekedte légyen; és így 7 ártatlan, edgynek gonoszfügáért életét veszttette. — Szent igazság!!! — Párisban a' múlt 1786. esztendőben születtek 19 ezer 837-en; megholtanak 18-ezer 665 en; a' lopva született gyermekek' száma 5824; párasultak 5322-en; melyből kitetszik, hogy Párisban minden esztendőben többen szoktak titkon, mint nyilván házasodni. — *A' Madriti Levelek írják*, hogy itten az Eretneknyszó Szék (*Inquisitio*) Jan. 22-dikén, a' Pápnak azon Bulláját (melynek hathatos ereje szerént midazok, valakik tsak ezen Könyvetskét: *Mi a' Pápa*, tartják, vagy olvasták egyházig excommunicáltattak; mind a' földi mind a' mennyei Paradisomból Örökösön kirekeszternek) minden Templomokban Kihirdettette, és egéizf Spanyol Országban ezt tselekedték. — Ezen Könyvetske majd minden nevezetesebb Európai nyelveken meglévén; ha mind azok az Ekklesiábób kirekeszterhetnének, a' kik ezt olvosták, így a' Ielki pásztörök nyájnékül maradnának. Azt veti utánna az író: hogy még ezen Szent Városban Madritbanis, találkoztanak ollyatén vallással tsufalodó gonofszak, kik ezen hirdetés alkalmatosságával elmosojdottak — háthátnég Bétsben, Londonban, Párisban, vagy Berlinben esnek az efféle. —

Mennél több bölts és tanult Papjaink és Prédikátoraink vagynak, kiket az effélék nem illetnek; annál nagyobb ujságúl írhatjuk azt, a' mi Posony Várme gyében a' *Bázangi Kaputzinusról* olvastunk itten kü
lőbb

lömbb féle Német ujjágokban. Ez a' *Mária* fogoná-
 sa Innepén prédikálván, a' többi között ezt mondá: „
 Kerefztény Halgatoim! azt jovoslam, és kérélek benne-
 teket, imádjátok *Máriát*, mellette légyetek, és sem-
 mitis ellenc megne engedjeteK, mert én azt mondom
 nékteK, hogy jobb ha az *Istentől*, mint *Máriától*
 hagyattatkeK; mert ha elhagyis az *Isten* bennete-
 ket, kérní fogja *Mária* az ő *Fiját*, áki az ő kéré-
 fére mindent megtseselekefzik, de ha *Mária* elhagy
 benneteK, kí könyörög ofztán értetek “? — A'
 német iroknak ide ragasztott jegyzéfeKet elhalgatván, ha
 azt akarja ezen Kaputzinus Atya, hogy egézf Európában
 kámfájánál fogya ne hordozzák az irok, jováslam men-
 neyn a' Posonyi Kaputzinus Kontionátorhoz, és attó-
 tanuljan. — — A' Protestáns Confistoriumoknak ke-
 gyelmesen megengedte ő Fellege, hogy azon Leve-
 leiket, mellyek a' Confistorium petséje alatt mennek
 minden fizetésnélkül vigyék a' Posták. — A' Monárk-
 ha két legnagyobb titkos ellenfögeinek *Légisfeldnek*
 és *Láfalainak* ugyek az ő Fellege vilzfizájövetelég
 elhalsztatott: azomban kemény vásban ülnek, és
 ezeknek ugyek' elvégezésevel, a' Hadi gazdaságban
 ujj rendelések tételnek. — A' Párisi tudosítások sze-
 rént, a' Romai Szent Atya Kárdinál *Bernis* által bi-
 zonyoslá rétetett affelöl, hogy valamint a' Spanyol,
 ugy a' Frantzia Király általis a' Német Országí Pa-
 pígyülés ellen küldendő Bullát oltalmazni fogja. —
 Bizonyos okokból meggyözettetett F. Monárkhánk,
 hogy a' legjóbb szolgák és Ministerekis a' magok hiva-
 taljokban ottan ottan hibázhatnak, mivel gyakran a'
 dolognak tökéletes tzeljät és velejét által nem láthat-
 tyák; maga adatt azért ő Fellege most edgy plánumat a'
 moga első Ministerének, melyszerént rendeljék ez után
 a' magok dolgaikat, és a' mellyet meg engedethogy szaba-
 don megrostálhassák, és a' magok értelmeket adhassák.